

Č.j. S 69/99-220/2072

V Brně dne 17.8.1999

Úřad pro ochranu hospodářské soutěže ve správním řízení č.j. S 69/99-220 zahájeném dne 29.6.1999 dle § 18 zákona č. 71/1967 Sb., o správním řízení a v souladu s § 12 zákona č. 63/1991 Sb., o ochraně hospodářské soutěže, ve znění zákona č. 495/1992 Sb. a zákona č. 286/1993 Sb., na návrh účastníků řízení, jimiž jsou společnost SUEZ LYONNAISE DES EAUX, se sídlem 72 AVE DE LA LIBERTE 92000 NANTERRE, Francie a Město Ostrava, se sídlem Ostrava, Prokešovo nám. 8, oba právně zastoupení na základě plné moci ze dne 23.6. a 8.7.1999 JUDr. Janou Doškovou, advokátkou, advokátní kancelář KLEIN ŠUBRT DOŠKOVÁ, v.o.s., se sídlem Praha 2, Vinohradská 37, ve věci udělení povolení ke spojení podniků, k němuž dochází na základě společně vykonávané kontroly společností SUEZ LYONNAISE DES EAUX, se sídlem 72 AVE DE LA LIBERTE 92000 NANTERRE a Městem Ostrava, se sídlem Ostrava, Prokešovo nám. 8 nad společností Ostravské vodárny a kanalizace a.s., se sídlem Ostrava, Dvořákova 15, IČO 45 19 36 73, vydává toto

r o z h o d n u t í :

Spojení podniků, k němuž došlo tím, že Město Ostrava, se sídlem Ostrava, Prokešovo nám. 8 a společnost Lyonnaise des Eaux - Dumez, se sídlem 72 Avenue de la Liberté 92000 Nanterre, Francie, jejímž právním nástupcem je SUEZ LYONNAISE DES EAUX, se sídlem 72 AVE DE LA LIBERTE 92000 NANTERRE, Francie uzavřeli dne 4.srpna 1993 smlouvu, která upravuje zásady společného postupu při řízení společnosti Ostravské vodárny a kanalizace a.s., se sídlem Ostrava, Dvořákova 15, IČO 45 19 36 73 a vykonávají tak společně nad touto společností kontrolu, se dle § 8a odst. 2 zákona č. 63/1991 Sb., o ochraně hospodářské soutěže, ve znění zákona č. 495/1992 Sb. a zákona č. 286/1993 Sb.

p o v o l u j e.

O d ů v o d n ě n í :

Úřad pro ochranu hospodářské soutěže (dále jen „úřad“) zahájil dne 29.6.1999 na návrh účastníků řízení, jimiž jsou společnost SUEZ LYONNAISE DES EAUX, se sídlem 72 AVE DE LA LIBERTE 92000 NANTERRE (dále jen „SLDE“) a Město Ostrava, se sídlem Ostrava, Prokešovo nám. 8 (dále jen „Město Ostrava“), oba právně zastoupení na základě plné moci ze dne 23.6. a 8.7.1999 JUDr. Janou Doškovou, advokátkou, advokátní kancelář KLEIN ŠUBRT DOŠKOVÁ, v.o.s., se sídlem Praha 2, Vinohradská 37, správní řízení ve věci udělení povolení ke spojení podniků, k němuž dochází ve smyslu § 8 odst. 2 písm. b) zákona č. 63/1991 Sb., o ochraně hospodářské soutěže, ve znění zákona č. 495/1992 Sb. a zákona č. 286/1993 Sb. (dále jen „zákon“) tím, že Město Ostrava, se sídlem Ostrava, Prokešovo nám. 8 a společnost Lyonnaise des Eaux - Dumez, se sídlem 72 Avenue de la Liberté 92000 Nanterre, Francie (dále jen „LDE“), jejímž právním nástupcem je SUEZ LYONNAISE DES EAUX, se sídlem 72 AVE DE LA LIBERTE 92000 NANTERRE, Francie, uzavřeli dne 4.srpna 1993 smlouvu, která upravuje zásady společného postupu při řízení společnosti Ostravské vodárny a kanalizace a.s., se sídlem Ostrava, Dvořákova 15, IČO 45 19 36 73 (dále jen „OVaK“) a vykonávají tak společně nad touto společností kontrolu.

Vzhledem k tomu, že podaný návrh na zahájení správního řízení neobsahoval dostatečnou identifikaci účastníků řízení a plná moc nebyla vystavena v souladu s označením účastníků řízení, zástupce účastníků byl v průběhu správního řízení vyzván, aby ve lhůtě do 26.7.1999 odstranil nedostatky podání. Na tuto dobu úřad rozhodnutím č.j. S 69A/99-220/1552 správní řízení v souladu s § 29 odst. 1 zákona č. 71/1967 Sb., o správním řízení přerušil.

Při posuzování spojení podniků úřad vycházel z následujících podkladů:

- návrh na zahájení správního řízení
- doklad o zaplacení správního poplatku
- originál plné moci k zastupování Města Ostravy
- ověřený překlad plné moci k zastupování SLDE
- úředně ověřené výpisy z obchodního rejstříku spojovaných společností
- Smlouva uzavřená mezi Městem Ostrava a LDE, která upravuje zásady společného postupu při řízení společnosti OVaK
- Smlouva o nájmu vodohospodářského majetku a o provozování vodárenských a kanalizačních služeb ve Městě Ostrava
- informace o spojovaných společnostech
- stanov a výroční zpráva OVaK za r. 1998
- úředně ověřený překlad potvrzující, že společnost SLDE je právním nástupcem společnosti LDE
- přehled o majetkové účasti SLDE ve vodárenských společnostech v České republice
- rozbor postavení spojovaných subjektů na relevantním trhu
- prokázání hospodářských výhod spojení.

Charakteristika spojovaných subjektů

Společnost **SLDE** stojí v čele holdingově uspořádané společnosti, která je jednou z největších světových společností v oblasti infrastrukturních služeb, rozvoje měst a ochrany životního prostředí. Vznikla ve Francii s platností od 1.1.1997 splynutím dvou firem s více než stoletou historií: LDE, s tradicí vodárenských služeb a Compagnie de Suez, s tradicí

bankovních a finančních služeb. Předmětem činnosti SLDE dle výpisu z obchodního rejstříku je ve Francii a dalších zemích světa zásobování měst pitnou a užitkovou vodou, čištění odpadních vod a všech činností v oblasti poskytování služeb obcím a jednotlivcům při vybavování měst a správě životního prostředí. Prostřednictvím svých dceřinných společností působí ve více než 100 zemích světa, zajišťuje služby pro 77 mil. obyvatel zásobovaných pitnou vodou a 52 mil. obyvatel napojených na kanalizaci. V České republice (dále jen „ČR“) má od r. 1991 založenu dceřinnou společnost Lyonnaise Česká republika s.r.o., jejímž je jediným společníkem. Dceřinná společnost v ČR zastupuje zájmy mateřské společnosti a zajišťuje servis a spojení se společnostmi, ve kterých má SLDE majetkovou účast. Majetkovou účast má SLDE v ČR mimo Ostravské vodárny a kanalizace a.s. také ve společnostech Vodárny a kanalizace Karlovy Vary, a.s., kde drží 47,95 % akcií, VODÁRENSKÁ AKCIOVÁ SPOLEČNOST, a.s., kde drží 33,35 % akcií, Brněnské vodárny a kanalizace, a.s., kde drží 39,09 % akcií a Severomoravské vodovody a kanalizace Ostrava a.s., kde drží 44,34 % akcií.

Město Ostrava vykonává veřejnou správu na základě zákona č. 367/1990 Sb., o obcích, v platném znění, převážně prostřednictvím rozpočtových a příspěvkových organizací a obchodních společností ve stoprocentním vlastnictví města. Město Ostrava je rovněž vlastníkem infrastrukturního majetku veřejných vodovodů a kanalizací, který na základě dlouhodobé smlouvy pronajalo společnosti OVaK. V této společnosti má majetkovou účast ve výši 28,3 % akcií. V r. 1993 uzavřelo Město Ostrava se společností LDE, která je právním předchůdcem společnosti SLDE smlouvu, která upravuje zásady společného postupu obou stran při řízení OVaK. Město Ostrava a SLDE tak vykonávají nad společností OVaK společnou kontrolu.

Společnost **OVaK** vznikla dle výpisu z obchodního rejstříku vedeného Krajským obchodním soudem v Ostravě, oddíl B, vložka 348 dne 30. dubna 1992. Hlavním předmětem činnosti společnosti je zásobování obyvatel pitnou vodou, odvádění a čištění odpadních vod, projekční činnost, technická a inženýrská činnost, chemické rozborů pitné vody, odpadní vody a kalů, mikrobiologické rozborů pitné vody. Jedná se o provozní společnost. Provoz pronajatého vodohospodářského majetku zajišťuje na základě koncese udělené Okresním živnostenským úřadem za předchozího souhlasu Ministerstva zemědělství ČR. Společnost nemá žádné dceřinné společnosti.

Akcionáři OVaK jsou:

- Společnost SLDE, která vlastní 44,49 % akcií
- Město Ostrava, které vlastní 28,3 % akcií
- RNDr. Habrnál Lubomír, který vlastní 6,68 % akcií
- Husák Tomáš, který vlastní 1,7 % akcií
- Ing. Urban Jiří, který vlastní 1,1 % akcií
- FNM ČR, který vlastní 0,9 % akcií
- Ostatní akcionáři, kteří vlastní méně než 1 % akcií.

SLDE a Město Ostrava jednají ve shodě. Součet podílů hlasovacích práv osob jednajících ve shodě činí 72,79 %.

Skutečnost, že se úřad spojením zabývá byla uveřejněna v Obchodním věstníku č. 29/99 ze dne 21.7.1999. Ve stanovené lhůtě 8 dnů pro podání případných připomínek úřad žádnou připomínku k uvedenému spojení podniků neobdržel.

Ve smyslu ustanovení § 12 odst. 6 zákona úřad umožnil, aby se zástupce účastníka správního řízení před vydáním rozhodnutí vyjádřil k předmětu řízení a k výsledkům šetření. Zástupce účastníků řízení této možnosti nevyužil. Nebyly tedy vzneseny žádné připomínky ani návrhy na doplnění podkladů pro rozhodnutí.

Relevantní trh

Relevantním trhem je prostorový a časový střet nabídky a poptávky zboží, které je schopno uspokojit určitou, konkrétní potřebu spotřebitele.

Analýza relevantního trhu je založena na samostatném posouzení tří aspektů - výrobového, geografického a časového.

Výrobový trh zahrnuje všechny identické výrobky a ty výrobky, které spotřebitelé považují za zaměnitelné nebo nahraditelné vzhledem k jejich vlastnostem, ceně nebo zamýšlenému způsobu použití.

Geografický trh zahrnuje území, kde podmínky soutěže jsou dostatečně homogenní a které může být odlišeno od ostatních území zejména tím, že podmínky soutěže na těchto jiných územích jsou zřetelně odlišné.

Časové vymezení trhu vyjadřuje četnost (pravidelnost a opakovanost) střetu nabídky a poptávky a odlišuje jej od střetu nabídky a poptávky, k níž dochází nahodile, popř. jen ojediněle.

Z podkladů předložených spojovanými společnostmi vyplynulo, že OVaK provozuje infrastrukturní majetek veřejných vodovodů a kanalizací na území Města Ostrava, se kterým má uzavřenu na dobu 30 let smlouvu o nájmu vodohospodářského majetku a o provozování vodárenských a kanalizačních služeb.

OVaK patří mezi 10 největších provozovatelů infrastrukturního vodohospodářského majetku v České republice. V r. 1998 zásoboval pitnou vodou cca 321 tis. obyvatel, objem pitné vody dodané do sítě činil 24 131 tis. m³, objem vody odkanalizované činil 23 698 tis. m³.

Město Ostrava je zásobováno pitnou vodou jednak z přehrad Kružberk a Šance nakupovanou od společnosti Severomoravské vodárny a kanalizace Ostrava a.s. (dále jen „SmVaK“) a jednak vodou z vlastních podzemních zdrojů umístěných na území města Ostravy. Podíl zásobení vodou z vlastních podzemních zdrojů činil v roce 1998 29 %.

Ceny za vodné a stočné podléhají věcnému usměrňování podle zákona č. 526/1990 Sb. o cenách. V Cenovém věstníku Ministerstva financí je uvedeno, co je možno do těchto cen promítnout. OVaK jako provozovatel infrastrukturní sítě vodovodů a kanalizací na území města Ostravy vede o návrhu ceny vždy jednání s vlastníkem těchto sítí, který následně vyhláší stanovenou cenu. Cena vodného a stočného za m³ včetně DPH činila v r. 1998 na území obhospodařovaném OVaK pro domácnosti 14,45 Kč vodné a 11,28 Kč stočné, pro ostatní odběratele 17,24 Kč vodné a 13,82 Kč stočné.

Pro trh dodávky pitné vody a odvádění a čištění odpadních vod je charakteristická velká četnost vlastníků infrastrukturního majetku, k jehož provozování vlastníci infrastrukturního majetku uzavírají dlouhodobé smlouvy, příp. smlouvy na dobu neurčitou s provozovatelskými společnostmi, které pro poskytování uvedených služeb mají oprávnění dle zvláštních předpisů.

Dále je pro tento trh charakteristické, že se nejedná o celostátní trh, nýbrž o jednotlivé místní trhy, kde provozovatel má monopolní postavení, neboť spotřebitel odebírající uvedené služby nemá možnost na daném území vymezeném rozložením vodovodních a kanalizačních sítí získat toto zboží od jiného soutěžitele (lokální síťové monopoly).

Na základě výše uvedeného byl relevantní trh pro účely posouzení spojení podniků vymezen takto:

Z hlediska:

- výrobního

Jako dva samostatné trhy, a to: - trh dodávek pitné vody a
- trh služeb spočívajících v odvádění a čištění odpadních vod, prostřednictvím veřejné vodovodní a kanalizační sítě.

- geografického

Jedná se o místní trh vymezený územím města Ostravy, na jehož území se nachází veřejné vodovodní a kanalizační sítě, prostřednictvím kterých OVaK dodává pitnou vodu a poskytuje služby spočívající v odvádění a čištění odpadních vod.

- časového

Jde o trh trvalý, charakterizovaný pravidelně se opakujícími dodávkami uvedeného zboží.

Postavení spojovaných subjektů na relevantním trhu

Pro posouzení spojovaných subjektů na relevantním trhu vycházel úřad z údajů za celý kalendářní rok, tj. období roku 1998.

Společnost SLDE i OVaK podnikají na stejném výrobním trhu, avšak každý na jiném trhu geografickém. SLDE své výrobky a služby na trh ČR nedodává, v ČR má pouze majetkové účasti ve výše uvedených vodohospodářských společnostech. Na výše vymezeném geografickém trhu má OVaK monopolní postavení.

Právní rozbor

Dle § 8 odst. 2 písm. b) zákona se za spojování podniků považuje i jednání, kdy jedna nebo více osob, které již kontrolují jeden podnik, získají přímou nebo nepřímou kontrolu nad

celkem nebo podstatnou částí jiného podniku, zejména smlouvou nebo jiným způsobem, který umožňuje vliv na určování soutěžního chování soutěžitele.

Dle § 8a odst. 1 zákona podléhá povolení úřadu spojení, které narušuje, nebo může narušit hospodářskou soutěž. Za narušení se považuje, jestliže spojením podniků přesáhne jejich podíl 30 % celkového obrátu na celostátním nebo místním trhu daného zboží.

Na základě společně vykonávané kontroly společností SLDE a Městem Ostrava nad společností OVaK, při které součet podílů hlasovacích práv osob jednajících ve shodě činí 72,79 % dochází ke spojení ve smyslu § 8 odst. 2 písm. b) zákona.

Ve správním řízení bylo prokázáno, že společnost OVaK má na relevantním trhu monopolní postavení. Jde tedy o spojení, které podle § 8a odst. 1 zákona podléhá povolení úřadu.

Výhody spojení

Spojování podniků, které narušuje nebo může narušit hospodářskou soutěž podléhá povolení úřadu ve smyslu ustanovení § 8a zákona. Dle ustanovení § 8a odst. 2 zákona úřad spojení povolí, jestliže zúčastnění soutěžitelé prokáží, že újma, která narušením soutěže může vzniknout, bude převážena hospodářskými výhodami, jež spojení přinese.

Z předložených výhod spojení úřad posoudil jako nejvýznamnější z hlediska přínosu pro spotřebitele následující výhody:

- **S využitím know - how SLDE došlo k realizaci výstavby nové biologické čistírny** odpadních vod pracující na principu aktivační nádrže s kontinuálním tokem. Tato čistírna umožňuje odbourávání organických látek, dusíkatých látek a nově zavedeným dávkováním síranu železnatého dochází i k výrazné defosfataci čištěných odpadních vod. Z hlediska technologie a stupně automatizace patří čistírna k nejmodernějším v celé ČR a významně přispěla ke zlepšení životního prostředí v dané oblasti.
- Ztráty vody v síti dosahovaly v OVaK ještě v roce 1995 více než 45 m³/km/den. Důsledným **konceptním přístupem založeným na doporučených metodikách SLDE se podařilo ztráty vody v síti v r. 1998 snížit na 25 m³/km/den.** Pokračování spolupráce za účelem zlepšení dosavadních výsledků ve snižování ztrát vody v síti probíhá i v letošním roce.
- **V r. 1998 byl uveden do provozu moderní zákaznický systém, jehož zavedení umožní snížení frekvence odečtových cyklů, možnost zavedení splátkových plateb vodného a stočného, informovanost zákazníků.** Při zavedení do provozu bylo využito dlouholetých zkušeností SLDE, která má propracován optimální systém komunikace se zákazníky.
- **Zvýšení důvěryhodnosti u bank a přístup k úvěrům za výhodnějších podmínek.** SLDE je pro OVaK garancí při jednání s bankami k získání výhodnějších úvěrových sazeb, což ovlivní výši nákladů na zajištění dodávek vody a čištění a odvádění odpadních vod a ve svém důsledku i výši ceny pro spotřebitele - odběratele vody.
- SLDE společně s Městem Ostrava připravila program, jehož cílem je zejména další zlepšení kvality dodávané i odvedené vody, snížení ztrát vody v síti, snižování nákladů, zvyšování odborné úrovně zaměstnanců OVaK a reinvestice podstatné části zisku prostřednictvím rozhodování hlavních akcionářů o rozdělení hospodářského výsledku.

Posouzení dopadů spojení

V provedeném řízení úřad posoudil zjištěné skutečnosti ve všech vzájemných souvislostech a z hlediska dopadu spojení na soutěžní prostředí.

Město Ostrava a SLDE vykonávají společně kontrolu nad OVaK na základě smlouvy, která byla uzavřena na období 10 let. Společný postup Města Ostrava a SLDE umožňuje ovlivnit efektivní řízení společnosti a tím i výši ceny vodného a stočného.

Na základě provedené analýzy dospěl úřad k závěru, že újma, která narušením soutěže může vzniknout bude převážena hospodářskými výhodami, jež spojení přinese a rozhodl, jak je ve výroku uvedeno.

Poučení o opravném prostředku

Ve smyslu ustanovení § 61 zákona č. 71/1967 Sb., o správním řízení, lze proti tomuto rozhodnutí podat do 15 dnů od jeho doručení rozklad předsedovi Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže a to prostřednictvím Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže - II. výkonného odboru. Podání rozkladu má odkladný účinek.

JUDr. Šárka Vlašínová
pověřená řízením II. výkonného odboru

Toto rozhodnutí ve dvojím vyhotovení obdrží:

JUDr. Jana Došková
advokátka
AK KLEIN ŠUBRT DOŠKOVÁ
Vinohradská 37
120 00 Praha 2